

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-05-16

Kommunstyrelsens kontor

Kommunstyrelsen

Dnr: KS 17/123

Södertäljelyftet**Ärendet**

Den styrande majoriteten lade i samband med kommunstyrelsens sammanträde i mars fram ett ärende som benämns *Södertäljelyftet*. Förslaget anslår 100 miljoner kronor i investeringsmedel som ska anslås under perioden 2017 – 2019. Satsning ska komma hela Södertälje till del och upprusta och inbegripa satsningar både i centrala staden och i kommundelarna. Stadsdirektören gavs i uppdrag att ta fram ett förslag till plan för genomförande av *Södertäljelyftet* med konkreta åtgärder samt fördelning över perioden 2017 – 2019 och dessa medel har därför inkluderats i detta ärende för att kommunen ska kunna tillgodose flera av nämndernas inspel än vad som var möjligt i linje med de budgetramar som tidigare angetts.

För att hålla ihop hela arbetet med investeringar för både 2017 års utökade ramar och till kommande projekt för perioden 2017-2020 så har förvaltningen arbetat fram förslaget baserat på den inlämnade behov som inkommit i samband med arbetet med att ta fram investeringsbudget för kommunkoncernen för 2018-2020. *Södertäljelyftets* tillkommande projekt ska komplettera de projekt som kommunen redan antagit för 2017 samt kommande budget förslag för 2018-2020.

Målsättningen är att låneskulden ska hållas stabil och att nettokoncernskulden per invånare över tid ska minska ner till en nivå som kommunkoncernen långsiktigt tål att bära.

Kommunkoncernens skuld är fortfarande på en sådan nivå att den kraftigt begränsar möjligheten till att finansiera investeringar genom lån och har varit avgörande förutsättning för förslaget på investeringsbudget.

Det nyckeltal som ytterst sätter gränsen för investeringsbudgetens ram är nettokoncernskulden per invånare. Det är ett mått som tagits fram av och används av Kommuninvest (KI). KI samlar också in data från alla Sveriges kommuner och på så sätt blir det möjligt att jämföra Södertälje med andra kommuner. Trots en ambitiös amortering under flera år har Södertälje fortfarande en av de högsta nettokoncernskulderna, per invånare, i landet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Finansiering av *Södertäljelyftet* kommer att ske via kommunkoncernens investeringsbudget för 2018-2020 och de framtida resultatprognoser och kassaflöde som kommunkoncernen kommer att generera. De investeringar som genomförs redan under 2017 kommer i möjligaste mån att finansieras via kassaflödet.

Vidare måste även tillkommande investeringar beaktas i driftsbudgeten för kommande budgetperiod.

Beslutsunderlag

Södertäljelyftet - PM

Kommunstyrelsens kontors förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen tillstyrker förstärkningen av investeringsbudget för kommunen i linje med *Södertäljelyftet* för fastställande i kommunfullmäktige
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta följande:
3. Förstärkningen av investeringsbudget för kommunen i linje med *Södertäljelyftet* fastställs

Rickard Sundbom

Kommundirektör

Magnus Claesson

Tf ekonomi- och finansdirektör

Handläggare: Magnus Claesson
Ekonomi- och finansdirektör
Telefon (direkt): 08-523 010 90
E-post: magnus.claesson2@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Akten

KS 17/123 | 2017-05-16

Södertäljelyftet

Magnus Claesson
Ekonomi- och finansdirektör
Telefon (direkt): 08-523 010 90
E-post: magnus.claesson2@sodertalje.se

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Ekonomiska förutsättningar	3
2.1 God ekonomisk hushållning	3
2.2 Låneskulden.....	3
2.3 Finansiering	4
2.4 Södertäljelyftets beståndsdelar och nyttjande	4
2.4.1 KS/KF investeringar.....	5
2.4.2 Nämndsinvesteringar.....	6
3. Fördelning Södertäljelyftet	7
3.1 Budget Södertäljelyftet.....	7

1. Inledning

Den styrande majoriteten lade i samband med kommunstyrelsens sammanträde i mars fram ett ärende som benämns *Södertäljelyftet*.

Förslaget redovisar majoritetens bedömning av de tunga beslut och noggranna uppföljning som har gjorts för att steg för steg förbättra Södertälje kommunkoncerns ekonomi. I årsbokslutet för 2016 framgår det att det samlade resultatet för kommunkoncernen uppgår till 1 071 miljoner kronor. Med en förbättrad ekonomi och minskad skuldsättning ser majoriteten ett utrymme att påskynda och utöka investeringar för att bygga Södertälje helt och hållbart. När ekonomin förbättras ska det märkas i Södertäljebornas vardag och satsningar inom områdena Attraktiva Södertälje, Barn och ungas uppväxt samt Hållbara Södertälje framhävs.

2. Ekonomiska förutsättningar

2.1 God ekonomisk hushållning

Principen om god ekonomisk hushållning är fastlagd i kommunallagen samt i lagen om kommunal redovisning och syftar till att säkerställa att varje generation av kommuninnevånare bär sina egna kostnader. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion och på samma sätt ska inte dagens generation bära kostnader för kommande generationers behov. Kommunkoncernens investeringsbudget bygger på framtida resultatprognoser och kassaflöde, finansiering utöver det sker via belåning. Det är därför viktigt att kommunens ekonomi visar på ett positivt resultat på en nivå som gör att kommunen har ekonomiska möjligheter att bibehålla värdet av redan gjorda investeringar.

Inom kommunsverige har det blivit en etablerad praxis att räkna med att resultatet bör ligga på två procent av skatter och bidrag för en genomsnittskommun. För Södertälje kommuns del, med hög kommunskuld per invånare, kraftig befolkningsökning och krav på investeringar, bör strävan vara en resultatnivå på minst två procent av skatter och bidrag, exklusive jämförelsestörande poster.

2.2 Låneskulden

Sedan 2013 har kommunkoncernen amorterat ned den externa låneskulden, men trots detta har Södertälje kommunkoncern fortfarande en av de högsta nettokoncernskulderna i landet, räknat per invånare. En hög skuldsättning är förenad med stora risker, både kostnadseffekterna av stigande räntor och risken att inte kunna refinansiera när lån behöver omsättas. Målsättningen är att låneskulden ska hållas stabil och att nettokoncernskulden per invånare över tid ska minska ner till en nivå som kommunkoncernen långsiktigt tål att bära.

Mot bakgrund av kommunens skuldsättningsgrad har ett antal principer för hur budgetarbetet ska ske och hur ramarna ska sättas tagit fram.

- Kommunkoncernens investeringar ska i första hand prioriteras så att de ryms inom kassaflödet för kommunen och bolagskoncernen.
- Alla underhållskostnader/reinvesteringar ska finansieras genom kassaflödet.

- Finansiering av investeringar som inte ryms inom kassaflödet ska ha en full finansiering på annat sätt, exempelvis genom försäljningar eller investeringsbidrag. Vilket i så fall sker i den gemensamma investeringsprocessen och beslutas i Mål och budget.
- Om en investering inte kan finansieras på annat sätt än genom lån ska motivet varför man ska låna tydligt framgå.

2.3 Finansiering

Finansiering av *Södertäljelyftet* kommer att ske via kommunkoncernens investeringsbudget för 2018-2020 och de framtida resultatprognoser och kassaflöde som kommunkoncernen kommer att generera. De investeringar som genomförs redan under 2017 kommer i möjligaste mån att finansieras via kassaflödet.

Vidare måste även tillkommande investeringar beaktas i driftsbudgeten för kommande budgetperiod.

2.4 Södertäljelyftets beståndsdelar och nyttjande

Förslaget från den styrande majoriteten anslår 100 miljoner kronor i investeringsmedel som ska anslås under perioden 2017 – 2019. Satsningen ska komma hela Södertälje till del och upprusta och inbegripa satsningar både i centrala staden och i kommundelarna. Stadsdirektören fick i uppdrag att ta fram ett förslag till plan för genomförande av *Södertäljelyftet* med konkreta åtgärder samt fördelning över perioden 2017 – 2019 och dessa medel har därför inkluderats i detta ärende för att kommunen ska kunna tillgodose flera av nämndernas inspel än vad som hade varit möjligt i linje med de budgetramar som tidigare angetts.

Södertäljelyftets medel kommer endast kommunens investeringsbudget tillgodo.

(tkr)	2017	2018	2019	2020
Södertäljelyftet - nämndsinvestering		+5 000	+5 000	
Södertäljelyftet – KS/KF	+30 000	+30 000	+30 000	

Se tabell 3.1 för en fördelning av de projekt som ingår i *Södertäljelyftet*.

Föreslagna investeringar har prioriterats utifrån inlämnade behov av nämnder inom den ordinarie Mål och budgetprocessen och ska ses som ett komplement till förvaltningens förslag på investeringsbudget för kommunkoncernen gällande budgetperioden.

Som investeringsutgift räknas anskaffningar med en varaktighet (ekonomisk livslängd) på minst tre år och med ett anskaffningsvärde om minst ett basbelopp (2017 års prisbasbelopp = 44 800 kr), då räknat exklusive moms.

Som huvudregel gäller principen om post för postvärdering, men för anskaffningar av inventarier som har ett naturligt samband kan kostnaderna räknas ihop. Med naturligt samband mellan flera inventarier avses inventarier som har funktionellt samband och som förvärvats för att användas tillsammans som en enhet, till exempel ett konferensbord med tillhörande stolar.

För att en investering ska kunna definieras som materiell anläggningstillgång krävs att investeringen också måste uppfylla tillgångsdefinitionen, det vill säga att kommunkoncernen har kontroll över/äger tillgången. Tillgången räknas annars som en immateriell anläggningstillgång och en lönsamhetskalkyl ska lämnas in som visar på antingen minskade kostnader eller ökade intäkter för investeringen i fråga samt servicepotential exempelvis framtida möjligheter till ökad service. Ett exempel på sådan investering kan vara i form av olika IT-system, såsom byte av operativsystem, skapandet av ett e-arkiv eller ny webbsida.

Budgetramen gäller endast för det år som den avser. Outnyttjade investeringsmedel fryser inne mellan budgetperiodens olika år, det vill säga ej förbrukade medel får ej balanseras. Detta för att förstärka den politiska styrningen som skett genom att kommunfullmäktige prioriterat investeringsmedel för de investeringsprojekt som man vill genomföra under den kommande budgetperioden. Syftet är också att hålla upp en jämn takt av investeringar och inte skapa onödig fluktuation mellan åren då detta påverkar kassaflödet och låneskulden negativt.

Reinvesteringar ska alltid ha företräde före nyinvesteringar. Att ta hand om det som redan finns är av största vikt för att bibehålla det värde som utgår från redan gjorda investeringar.

Samma regelverk gäller för *Södertäljelyftets* investeringar som för ordinarie KS/KF investeringar och nämndsinvesteringar.

2.4.1 KS/KF investeringar

Kommunfullmäktige beslutar om investeringar som är av strategisk betydelse, företrädesvis nyinvesteringar. Det är nämndernas ansvar att initiera de investeringar som krävs för att kunna bedriva den planerade verksamheten samt att ta fram underbyggt beslutsunderlag. I Mål och budget ges en ram för investeringen som ligger till grund för den framtida kompensation för ökade driftskostnader som investeringen ger upphov till. Om det visar sig att ramen kommer att överskridas är det nämndens ansvar att informera kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige om detta.

Varje investeringsprojekt ska föregås av ett produktionsstartsbeslut innan produktion påbörjas. För varje produktionsstartsbeslut ska beställningsunderlag, investeringskalkyl och driftskalkyl uppdateras. Syftet med ytterligare ett beslut innan igångsättning av investering görs är att höja kvaliteten och säkerheten i kalkylerna samt säkerställa att kommunens aktuella ekonomiska situation medger investeringen. Varje investeringsprojekt, exklusive nämndernas reinvesteringar, som totalt överstiger 5 miljoner kronor måste begära kommunstyrelsens godkännande för att få starta produktion. Kommunfullmäktige har också möjlighet att öronmärka pengar för specifika projekt. Dessa projekt hanteras inom ram av respektive nämnd, men produktionsstart ges av kommunstyrelsen.

För samtliga investeringsprojekt ska en projektägare utses. Inom kommunen blir respektive kontorschef automatiskt projektägare för investeringsprojekt inom kontorens verksamhetsområden, detta ansvar kan delegeras till annan. På detta sätt blir kontorschefen ytterst ansvarig för investeringsprojektens genomföranden; ekonomi, tidsplan och beställarrollen blir tydlig. För projekt inom kommundelarna blir fackkontoren ansvariga inom sina respektive verksamhetsområden.

2.4.2 Nämndsinvesteringar

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsram som nämnderna tillåts förfoga över själva, dessa ska företrädesvis gå till reinvesteringar och ger inte någon kompensation för framtida driftkostnader. Kompensation kan i undantagsfall sökas separat.

3. Fördelning Södertäljelyftet

3.1 Budget Södertäljelyftet

	<i>tkr</i>	År2017	År 2018	År 2019
KDN Enhörna		1 000 ¹	1 100	-
Asfaltsrink Enhörna			X	
BMX-bana Enhörna			X	
Staket kring konstgräsplanen			X	
Utegyms Enhörna			X	
KDN Hölö-Mörkö		1 000 ¹	-	5 700
GC-väg Wijbacksvägen				X
Konstgräs Hölö (11-manna)				X
KDN Järna		1 000 ¹	4 550	1 200
Altitud Järna inventarier				X
Gestaltningprogram			X	
Lekpark för cykelcross			X	
KDN Vårdinge-Mölbo		1 000 ¹	1 500	500
Elljusspåret belysning nydragning				X
GC-väg Mölbo-Gnesta			X	
Kommunstyrelsen		3 450	2 000	2 000
Campus Telge		X		
Infartsskyltar		X		
Nätutrustning utbyggnad lokaler			X	X
Kultur- och Fritidsnämnden		5 000	4 400	400
IT-verkstäder fritidsgårdar			X	X
Spontanidrott		X	X	
Torekällberget		X	X	
Ismaskin Scaniarinken			X	
Omsorgsnämnden			600	600
Åtg problemskapande miljöer LSS-boende			X	X
Tillgänglighetsanpassningar			X	X
Socialnämnden			200	200
Tillgänglighetsanpassningar			X	X
Tekniska nämnden		16 200	9 000	16 700
Inköp av förskolebuss ²		X		
Mötesplatser			X	X
Odlingsstrategi		X		
Åtgärder gatumiljö och trafiksäkerhet		X		X
Åtgärder enligt VA-planen			X	X

¹ Fritt avrop från nämnden. Underlag för investeringsäskande ska godkännas av kommunens Ekonomi och finansdirektör innan nämnden slutgiltigt godkänner fördelning av medel för 2017.

² Formellt görs investeringen av Tekniska nämnden och bussen hyrs sedan vidare till Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden	1 200	4 500	4 500
Björkens förskola		X	
Gymnasium ombyggnad			X
Kök och matsal	X	X	X
Mariekällskolan ombyggnad		X	X
Ronnaskolan ombyggnad			X
Soldalaskolan upprustning	X		
Årbokens förskola ombyggnad		X	
Äldreomsorgsnämnden	-	250	250
Inventarier Kryddans dagverksamhet		X	
Inventarier ny hemtjänstlokal		X	X
Tillgänglighetsanpassning ÄON		X	X
Summa	29 850	28 100	32 050
Extra medel nämndsinvesteringar³		5 000	5 000
Totalsumma	29 850	33 100	37 050

³ Huvudsakliga nämndsinvesteringsmedel ligger på Tekniska nämnden